

Sygn. akt I C 2180/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Andrzej Westphal

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2020 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Bank S.A. z siedzibą w W.

przeciwko A. P. i M. P.

o zapłatę

I. zasądza solidarnie od pozwanych A. P. i M. P. na rzecz powoda (...) Bank S.A. z siedzibą w W. następujące kwoty :

- 1) 121.314,15 zł (sto dwadzieścia jeden tysięcy trzysta czternaście 15/100) z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 31 lipca 2019r. do dnia zapłaty ,
- 2) 2.526,80 zł (dwa tysiące pięćset dwadzieścia sześć 80/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 5 sierpnia 2019r. do dnia zapłaty ,
- 3) 3.558,94 zł (trzy tysiące pięćset pięćdziesiąt osiem 94/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 5 sierpnia 2019r. do dnia zapłaty,
- 4) 76,23 zł (siedemdziesiąt sześć 23/100) ,

II. zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 1.594,00 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 2180/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 05 sierpnia 2019 r. złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, powód (...) Bank S.A. z/s w W. wniósł o zasądzenie od pozwanych A. P. i M. P. solidarnie kwot:

- 121.314,15 zł tytułem kapitału z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od 31 lipca 2019 r. do dnia zapłaty;
- 2.526,80 zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;
- 3.558,94 zł tytułem odsetek karnych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;
- 76,23 zł tytułem opłat i prowizji;

oraz zasądzenie zwrotu kosztów sądowych.

W uzasadnieniu podano, iż strona pozwana zawarła z powodem umowę kredytu hipotecznego nr DK/KR-H.-RnS/ (...) z dnia 12 lipca 2011 i nie wywiązała się z obowiązku terminowego dokonywania spłat w wysokościach ustalonych w umowie. Pismami z dnia 29 maja 2019 r. powód wypowiedział przedmiotową umowę i postawił całą należność w stan natychmiastowej wymagalności. W dniu 21 sierpnia 2017 r. strony zawarły ugodę umożliwiającą pozwanym dobrowolną spłatę zadłużenia, jednak ponownie nie dochowali oni ustalonych warunków dokonywania spłat. W związku z brakiem zapłaty zaległych rat strona powodowa pismami z dnia 19 lutego 2019 r. wezwana pozwanych do zapłaty zaległości pod rygorem wypowiedzenia umowy ugody. Zaległość nie została zapłacona, w związku z czym powód wypowiedział pozwanym ugodę pismami z dnia 22 marca 2019 r. i postawił całą należność w stan wymagalności (k. 4-7v).

Nakazem Zapłaty z dnia 16 września 2019 r., sygn. akt VI Nc-e 1483063/19 wydanym w postępowaniu upominawczym Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie nakazał pozwanym A. P. i M. P., aby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu solidarnie zapłacili powodowi kwotę łączną 127.476,12 zł, w tym:

- kwotę 121.314,15 zł z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 31 lipca 2019 r. do dnia zapłaty;
- kwotę 2.526,80 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 05 sierpnia 2019 r. do dnia zapłaty;
- kwotę 3.558,94 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 05 lipca 2019 r. do dnia zapłaty;
- kwotę 76,23 zł;

oraz kwotę 1.594,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, albo w tym terminie wnieść sprzeciw (k. 8v).

W sprzeciwach od nakazu zapłaty z dnia 09 października 2019 r. pozwani podnieśli, że z winy Poczty Polskiej nie zostało im doręczone wypowiedzenie umowy, a zatem umowa nie została prawidłowo wypowiedziana (k. 10-18).

Postanowieniem Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 16 października 2019 r., sygn. akt VI Nc-e 1483063/19 sprawę przekazano Sądowi Okręgowemu w Toruniu (k. 19v).

W piśmie z dnia 19 grudnia 2019 r. strona powodowa sprostowała datę naliczania odsetek za opóźnienie w ten sposób, że domaga się zasądzenia kwoty 3.558,94 zł tytułem odsetek za opóźnienie w wysokości 10% od dnia 20 listopada 2018 r. do dnia 16 maja 2019 r. i w wysokości 14% od dnia 17 maja 2019 r. do dnia 30 lipca 2019 r. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych (k. 26-26v).

W piśmie z dnia 27 stycznia 2020 r. strona powodowa doprecyzowała, iż wnosi o zasądzenie solidarnie od pozwanych kwoty 127.476,12 zł, w tym:

- 121.314,15 zł wraz z umownymi odsetkami za opóźnienie w wysokości odsetek maksymalnych, których wysokość na dzień wytoczenia powództwa wynosi 14% w skali roku liczonymi od dnia 31 lipca 2019 r. do dnia zapłaty;
- 2.526,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty;
- 3.558,94 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty;
- 76,23 zł bez odsetek (k. 105-106).

W pismach z dnia 14 kwietnia 2020 r. pozwani powielili argumentację zawartą w sprzeciwie od nakazu zapłaty (k. 131-138).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 13 lipca 2011 r. pomiędzy powodem (...) Bank S.A. z/s w W. i pozwanymi A. P. i M. P. zawarta została umowa obejmująca:

- kredyt preferencyjny „Rodzina na Swoim” nr DK/KR-H.-RnS/ (...) na zakup lokalu na własność w wysokości 136.300,72 zł;
- pożyczkę nr DK/P-RnS/ (...) na opłaty okołokredytowe związane z ustanowieniem zabezpieczeń kredytu w wysokości 278,64 zł, ubezpieczenie ochrony prawnej tytułu prawnego do nieruchomości w wysokości 2.820,01 zł, ubezpieczenie na wypadek utraty stałego źródła dochodów w wysokości 3.615,40 zł, ubezpieczenie nieruchomości od pożaru i innych zdarzeń losowych w wysokości 1.880,01 zł – łącznie 8.594,06 zł (lit. A ust. I-III).

Pozwani zobowiązali się do spłaty raty kredytu i pożyczki każdego siódmego dnia miesiąca kalendarzowego (lit. A ust VII B).

Zgodnie z postanowieniami umowy bank miał prawo wypowiedzieć umowę kredytu i/ lub umowę pożyczki z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy i/ lub pożyczkobiorcy z zachowaniem 7 dniowego terminu wypowiedzenia, w przypadku m in.: niedotrzymania przez kredytobiorcę/pożyczkobiorcę któregokolwiek z warunków udzielenia kredytu/ pożyczki; niewykonania lub nieterminowego regulowania przez kredytobiorcę i/ lub pożyczkobiorcę zobowiązań wobec banku, w szczególności w przypadku, gdy kredytobiorca i/ lub pożyczkobiorca zalega w całości lub części z zapłatą dwóch rat kredytu i/ lub pożyczki pomimo wezwania do zapłaty nie spłaci zaległości w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. okres wypowiedzenia liczy się od dnia doręczenia przez bank przesyłki listowej zawierającej oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu i/ lub pożyczki (lit. B § 9)

dowód : okoliczność bezsporna, nadto umowy z dnia 13 lipca 2011 r. (k. 43-49)

Ponieważ pozwani popadli w zadłużenie w spłacie zobowiązania, pismami z dnia 29 maja 2017 r. powód skierował do pozwanych oświadczenie o wypowiedzeniu umowy. W treści wskazano, iż wypowiada umowę kredytu nr DK/KR-H.-RnS/ (...) z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia liczonego od dnia doręczenia oświadczenia. W następnym dniu po upływie okresu wypowiedzenia, całość środków kredytowych wraz z odsetkami i kosztami staje się wymagalna i polega natychmiastowemu zwrotowi. Poinformowano, iż bank rozważy możliwość cofnięcia oświadczenia o wypowiedzeniu w przypadku uregulowania w okresie wypowiedzenia całości zaległości obejmującej na dzień sporządzenia niniejszego pisma kwoty: 1.046,38 zł tytułem należności kapitałowej; 725,72 zł tytułem odsetek umownych; 17,08 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej; 3,14 zł tytułem kosztów i opłat za czynności banku. Wskazano, iż w przypadku niespłacenia całości należności w wyznaczonym terminie bank wystąpi na drogę postępowania sądowo – egzekucyjnego.

Pozwani odebrali w/w pismo w dniu 09 czerwca 2017 r.

dowód : okoliczność bezsporna, nadto oświadczenia banku o wypowiedzeniu umowy z dnia 29 maja 2017 r. wraz z potwierdzeniami doręczenia (k. 54-57)

W dniu 21 sierpnia 2017 r. pomiędzy stronami zawarta została ugoda do umowy kredytu nr DK/KR-H.-RnS/ (...) z dnia 13 lipca 2011 r. Strony potwierdziły, że umowa kredytu została przez bank prawidłowo i skutecznie wypowiedziana. Aktualne zadłużenie na dzień podpisania ugody wynosiło 126.093,73 zł, na co składało się: kapitał 123.930,64 zł; odsetki umowne 746,28 zł; odsetki karne naliczone do dnia 21 sierpnia 2017 r. 1.413,27 zł; koszty 3,54 zł. Od niespłaconego kapitału Bank nalicza odsetki karne, które w dniu zawarcia ugody wynoszą 10% w skali roku. Dłużnicy

oświadczyli, że uznają w/w zobowiązanie, w szczególności jego wysokość i potwierdzają okoliczności wskazane w ust. 2, przy czym uznanie długu jest skuteczne również w sytuacji wypowiedzenia ugody lub odstąpienia od ugody (§ 1). Pozwani zobowiązali się do spłaty zobowiązania w miesięcznych ratach odsetkowo – kapitałowych płatnych zgodnie z harmonogramem spłat do dwudziestego dnia każdego kolejnego miesiąca, pierwsza rata płatna będzie do 20 września 2017 r. (§ 5). Ugoda została zawarta na czas spłaty zobowiązania, tj. 288 miesięcy od dnia spłaty pierwszej raty, zgodnie z harmonogramem spłat. Wskazano, że Bank ma prawo do wypowiedzenia ugody w przypadkach określonych w treści ugody, m. in. w przypadku opóźnienia klienta z zapłatą pełnej raty za co najmniej jeden okres płatności, który pomimo wezwania nie spłaci zaległości w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania. Wypowiedzenie ugody powinno być poprzedzone wezwaniem do zapłaty zgodnie z wymogami określonymi w art. 75c pr. bank. Termin wypowiedzenia ugody wynosi 30 dni od dnia doręczenia wypowiedzenia. Po upływie okresu wypowiedzenia dług zostanie postawiony w stan natychmiastowej wymagalności (§ 6).

dowód : okoliczność bezsporna, nadto ugoda z dnia 21 sierpnia 2017 r. (k. 50-53v)

Pozwani ponownie popadli w zadłużenie w spłacie zobowiązania, wobec czego powód pismami z dnia 22 marca 2019 r. skierował do nich oświadczenie o wypowiedzeniu umowy ugody nr DK/KR-HIP-RnS/3406962/11. Wskazano, iż w związku z nieuregulowaniem zaległości w spłacie, na podstawie ugody, bank wypowiada umowę ugody z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia liczonego od dnia doręczenia pisma. W następnym dniu po upływie okresu wypowiedzenia całość środków kredytowych wraz z odsetkami i kosztami staje się wymagalna i podlega natychmiastowemu zwrotowi. Wskazano, że bank rozważy możliwość cofnięcia oświadczenia o wypowiedzeniu w przypadku uregulowania w okresie wypowiedzenia całości zaległości obejmującej na dzień sporządzenia pisma kwoty: 596,87 zł tytułem należności kapitałowej; 1.844,03 zł tytułem odsetek umownych; 9,79 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej; 26,81 zł tytułem kosztów i opłat.

Przesyłki zawierające oświadczenie o wypowiedzeniu skierowane zostały na prawidłowy adres, tj. ul. (...), (...)-(...) C., i w dniu 15 kwietnia 2019 r. zwrócone zostały nadawcy z dopiskami „adresata nie zastano 23.03.19” „zwrot nie podjęto w terminie”.

dowód : oświadczenia banku o wypowiedzeniu umowy z dnia 22 marca 2019 r. wraz z potwierdzeniami zwrotu korespondencji (k. 62-65v)

Pismami z dnia 17 maja 2019 r. stanowiącymi „ostateczne wezwanie do zapłaty” powód wezwał pozwanych do zapłaty w terminie 7 dni od daty doręczenia pisma kwot: 121.314,15 zł tytułem należności kapitałowej; 2.526,80 zł tytułem odsetek umownych; 54,31 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej; 72,03 + 4,20 zł tytułem kosztów i opłat.

dowód : ostateczne wezwania do zapłaty z dnia 17 maja 2019 r. wraz z potwierdzeniem nadania (k. 66-68)

Aktualnie zadłużenie pozwanych względem powoda wynosi 121.314,15 zł tytułem kapitału; 2.526,80 zł tytułem odsetek wymagalnych; 3.558,94 zł tytułem odsetek karnych; 76,23 zł tytułem opłaty.

dowód : okoliczność bezsporna, nadto wydruk z historii rachunku (k. 69-84)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o zgromadzoną w aktach dokumentację, która nie budziła wątpliwości Sądu i zasadniczo nie była również kwestionowana przez strony. W przeważającym zakresie stan faktyczny pozostawał w istocie bezsporny, bowiem pozwani nie kwestionowali, że są stroną umowy pożyczki i że pozostają w zadłużeniu wobec powodowego banku. Pozwani nie mieli także zarzutów co do wysokości kwot dochodzonych w niniejszej sprawie.

W omawianej sprawie strony zawarły umowę kredytu bankowego. Zgodnie z art. 69 ust. 1 prawa bankowego, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków

pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W myśl art. 75 prawa bankowego, w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w przypadku utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu, o ile ustawa z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne nie stanowi inaczej. Termin wypowiedzenia, o ile strony nie określą w umowie dłuższego terminu, wynosi 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy - 7 dni.

Zgodnie natomiast z art. 75c prawa bankowego, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu, o którym wyżej mowa, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego jasno wynika, iż ze względu na wystąpienie okoliczności ujętych w dyspozycji powyższych przepisów, powód – bank – skierował do pozwanych pismo, w którym skutecznie wypowiedział umowę kredytu. Następnie pomiędzy stronami zawarta została umowa ugody określająca nowe warunki spłaty zobowiązania, których to warunków pozwani również nie dotrzyмали. W efekcie powyższego powód skierował do pozwanych oświadczenia o wypowiedzeniu umowy ugody – pisma skierowane zostały na właściwy, wskazany przez pozwanych adres. Pozwani prawidłowo wezwani zostali do uregulowania istniejącego zadłużenia, czego jednak nie uczynili.

Argumentacja podnoszona przez pozwanych nie zasługiwała na uwzględnienie. W składanych przez siebie pismach procesowych konsekwentnie podtrzymywali oni, iż Poczta Polska nie dostarczyła im przesyłek zawierających oświadczenie powoda o wypowiedzeniu umowy ugody, nie awizowała tych przesyłek, a nadto przesyłki te zostały przez pocztę zgubione. Natomiast w przypadku, gdyby korespondencja została im prawidłowo doręczona, zobowiązanie zostałoby przez nich uregulowane, a umowa nadal by obowiązywała. Wskazywali również, że bank mógł skontaktować się z nimi innymi drogami – mailowo telefonicznie, czy też za pośrednictwem pracownika banku.

Odnosząc się do twierdzeń pozwanych po pierwsze należy wskazać, iż stanowią one jedynie gołosłowne twierdzenia, nieoparte żadnymi środkami dowodowymi, z których wynikałoby że w istocie korespondencja do nich nie dotarła. W szczególności pozwani nie udowodnili, że podejmowali jakiegokolwiek działania w kierunku wyjaśnienia losów ich zdaniem nieawizowanej i zaginionej przesyłki, w postaci np. zainicjowania postępowania reklamacyjnego na poczcie. Nie sposób przyjąć za wiarygodne, że w przypadku tak doniosłej kwestii jaką jest postawienie w stan wymagalności należności opiewającej na ponad 100 tysięcy złotych, w sytuacji gdyby pozwani rzeczywiście nie otrzymali przesyłki zawierającej wypowiedzenie lub awiza, nie podjęliby oni poważnych i sformalizowanych działań zmierzających do wyjaśnienia tej okoliczności z operatorem pocztowym, po uzyskaniu informacji, że bank wysłał do nich pismo.

Zgodnie natomiast z art. 61 § 1 k.c., oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Doręczenie oświadczenia woli następuje wtedy, gdy adresat miał możliwość zapoznania się z jego treścią. Zgodnie z poglądem powszechnie akceptowanym w literaturze i orzecznictwie, dla przyjęcia skuteczności doręczenia wystarcza już sama możliwość zapoznania się z treścią oświadczenia, nie jest natomiast istotne, czy adresat faktycznie to uczynił. W rozumieniu przytoczonego przepisu możliwość zapoznania się z treścią oświadczenia przez adresata nie może zatem być utożsamiana z rzeczywistym zapoznaniem się przez niego z tym oświadczeniem, co oznacza, że skuteczne złożenie oświadczenia woli następuje także w sytuacji, w której co prawda adresat oświadczenia woli nie zna jego treści, ale miał realną możliwość, aby to uczynić. Chodzi tu o takie wypadki, jak odmowa przyjęcia korespondencji, czy też nieodebranie prawidłowo awizowanego listu (Janas Aleksandra. Art. 61. W: Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I. Część ogólna (art. 1-125). Wolters Kluwer Polska, 2018.). Mając na uwadze powyższe, w ocenie Sądu oświadczenie o wypowiedzeniu umowy ugody zostało skutecznie złożone wobec pozwanych.

Przechodząc dalej, w myśl postanowień umowy kredytowej oraz ugody, bank nie był również zobowiązany do poszukiwania alternatywnych dróg kontaktu z pozwanymi, bowiem zgodnie § 9 ust. 2 umowy kredytowej „okres wypowiedzenia liczy się od dnia doręczenia przez bank przesyłki listowej zawierającej oświadczenie o wypowiedzeniu”. Nie jest trafne również stwierdzenie pozwanych, jakoby w przypadku faktycznego zapoznania się przez nich z oświadczeniem o wypowiedzeniu „zobowiązanie wtedy istniejące zostałyby natychmiastowo uregulowane, a umowa kredytu nadal by obowiązywała”. Powód składając oświadczenie o wypowiedzeniu co prawda przewidywał, że „rozważy możliwość cofnięcia oświadczenia o wypowiedzeniu w przypadku uregulowania w okresie wypowiedzenia całości zaległości”, co jednak nie jest równoznaczne z automatycznym cofnięciem oświadczenia o wypowiedzeniu w przypadku uregulowania zaległych należności. Na marginesie należy wskazać, że zadłużenie istnieje do chwili obecnej, co podważa twierdzenie pozwanych o możliwości jego natychmiastowego uregulowania.

W tej sytuacji powództwo w pełni zasługiwało na uwzględnienie, wobec czego Sąd na podstawie powołanych wyżej przepisów orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku zgodnie z żądaniem powoda .

W punkcie II orzeczono o kosztach procesu. Skoro pozwani przegrali sprawę, to na podstawie art. 98 § 1 i art. 105 § 2 k.p.c. zostali zobowiązani do zwrotu powodowi kosztów procesu. Powód poniósł koszty procesu w postaci opłaty od pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym wynoszącej 1.594,00 zł.

Wyrok został wydany na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 148¹ k.p.c.